

România-Republica Moldova
ENI-COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ

NOUTĂȚI INTERREG NEXT ROMÂNIA-REPUBLICA MOLDOVA

„Uniunea Europeană este formată din 27 de state membre care au decis să-și conecteze gradat cunoașterea, resursele și destinele. Împreună, de-a lungul unei perioade de peste 50 de ani, ele au realizat o zonă de stabilitate, democrație și dezvoltare durabilă, cu menținerea diversității culturale, a toleranței și a libertăților individuale. Uniunea Europeană se angajează să împărtășească realizările și valorile sale cu țări și popoare de dincolo de granițele sale.”

Ziua Cooperării Interreg: Soluții finanțate prin Programul Operațional Comun România-Republica Moldova pentru competențe mai bune

Vineri, 22 septembrie 2023, Chișinău a marcat Ziua Cooperării Interreg 2023 în Republica Moldova. Evenimentul a fost organizat de către Oficiul Antenă al Secretariatului Tehnic Comun din cadrul Programului Operațional Comun România-Republica Moldova. Sub genericul „Împreună mai puternici pentru un an european al competențelor”, evenimentul a urmărit să evidențieze importanța dezvoltării competențelor în educație, cercetare și inovare pentru cetățenii din cele două țări și să promoveze asistența oferită de program, dincolo de granițele teritoriale.

În spiritul solidarității și al cooperării europene, Ziua Cooperării Interreg a adunat reprezentanți ai structurilor de management ale Programului Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020 din ambele state, misiuni diplomatice, parteneri și beneficiari ai proiectelor, mediul academic, studenți, publicul larg și jurnaliști. În cadrul evenimentului a fost reiterat impactul cooperării europene și importanța dezvoltării competențelor în construirea unui viitor mai bun și incluziv.

„A devenit o tradiție ca în fiecare an, în luna septembrie, să marcăm rezultatele tangibile obținute de toate programele de cooperare. Ne propunem să prezentăm publicului îmbunătățirile realizate cu sprijinul Uniunii Europene în domeniile educației, culturii, cercetării, dezvoltării economice, sociale, securității, protecției mediului și dezvoltării regionale. Cooperarea transfrontalieră facilitează dezvoltarea încrederii și a înțelegerii reciproce între comunitățile de pe ambele părți ale frontierei. Acest lucru este important, mai ales acum, când aspirațiile Republicii Moldova de aderare la UE sunt foarte mari”, a declarat Adam Grodzicki, Șeful adjunct al Secției Cooperare, Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova.

La rândul său, Alexandru Teacă, consilier la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației din România a menționat că grație acestui program au fost finanțate numeroase proiecte care au drept scop accesarea tinerilor pe piața muncii, care este într-o permanentă schimbare. „Mai mulți tineri au fost implicați în schimburi de experiență în cadrul proiectelor transfrontaliere. Au fost dezvoltate curriculum comun pentru universitățile din ambele țări, programe de masterat, specializări. În felul acesta s-a contribuit la alinierea educației în cele două țări, astfel încât să se faciliteze accesul lor la locuri de muncă în ambele state”. Tot el a vorbit despre noul program de cooperare, Interreg NEXT România-Republica Moldova, care va face posibile investiții importante în beneficiul comunităților de pe ambele părți ale graniței.

Marina Ghidirim, șefa Secției cooperare transfrontalieră, de la Ministerul Finanțelor a adăugat: „Cu siguranță programele de cooperare la care noi participăm reprezintă un instrument prin care noi putem să ne apropiem foarte bine de familia europeană, să implementăm valorile europene la noi acasă și să deprindem niște competențe de la partenerii noștri din România”.

Participanții au avut ocazia de a explora **laboratoarele moderne pentru industria auto și managementul deșeurilor industriale de la Universitatea Tehnică a Moldovei (UTM)**, care au fost modernizate cu sprijinul **Programului Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020**. Este vorba despre proiectele „Hub regional transfrontalier de competențe pentru

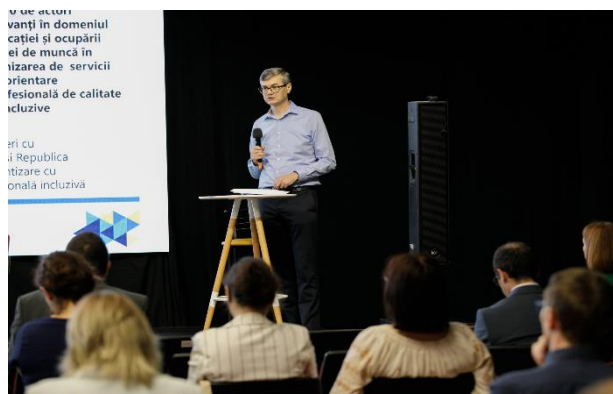
industria auto – CROSSCOMP” și „Valorizarea inteligentă a deșeurilor industriale agroalimentare – INTELWASTES”, implementate în parteneriat cu Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” Iași și respectiv, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași.

De asemenea, în timpul evenimentului, 44 de studenții de la UTM au luat parte cu entuziasm la **lecția deschisă** susținută de către Ana Sochircă și Alexandru Ciobanu de la Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA), care le-au vorbit participanților despre instrumentele de dezvoltare a competențelor antreprenoriale, finanțarea ideilor de afaceri, granturi și dezvoltarea afacerilor pentru tineri.

Iar în cadrul **panelului de discuție „Soluții comune pentru competențe mai bune”**, participanții și-au împărtășit și experiențele valoroase în calitate de beneficiari ai proiectelor din domeniul competențelor, subliniind impactul pozitiv al acestora asupra societății. Printre rezultate se numără cercetarea și inovarea în domeniul valorizării inteligente a deșeurilor industriale; programe educaționale transfrontaliere pentru o forță de muncă bine pregătită în ingineria auto; cunoștințe și abilități dezvoltate pentru o piață a muncii modernă, flexibilă și dinamică pentru studenții din România și Republica Moldova; competențe digitale îmbunătățite; accesul la piața muncii a tinerilor cu dizabilități prin dezvoltarea în furnizarea de servicii de orientare profesională de calitate și incluzive etc.

„În cadrul laboratoarelor create mulțumită proiectului CROSSCOMP, studenții dezvoltă competențe din industria auto prin simularea situațiilor reale de pe automobile. Cele trei automobile sunt dotate cu echipamente moderne ce permit a studia diagnosticarea, funcționarea și dirijarea sistemelor hibrid și electronice a automobilelor”, a povestit Nicolai Ababii, coordonator de proiect, conf. univ. UTM.

„Experiența și competențele acumulate de elevii și profesorii noștri, pe parcursul proiectului, au contribuit la dezvoltarea lor personală și profesională, dar și la dezvoltarea instituțională și la creșterea notorietății liceului nostru. Mărturisim că prin cooperarea cu partenerii noștri - Colegiul «Iulia Hașdeu» din Cahul, Asociația Filantropică Medical-Creștină «Christiana» și Asociația «Emoții» am devenit mai apreciați și mai conștienți de propriile capacități”, a menționat Mariana-Lidia Iliea, manager de proiect de la Liceul de Turism și Alimentație „Dumitru Moțoc” Galați.

De asemenea, directorul administrativ Keystone Moldova, Nicolae Ciocan, a punctat importanța ghidării pentru o carieră incluzivă: *„Pentru a afla care este accesul tinerilor cu dizabilități la serviciile de ghidare în carieră, în cadrul proiectului „Parteneriat transfrontalier pentru ghidarea în carieră incluzivă” am realizat un studiu sociologic care arată că 94% dintre tinerii cu dizabilități din țara noastră consideră că au nevoie de activități de ghidare în carieră, pentru a-și spori șansele de angajare în câmpul muncii și de a avea un trai decent”.*

Ana Sochircă, coordonatoarea proiectului „Educație Antreprenorială Colaborativă” din partea ODA, implementat în parteneriat cu UTM, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” de la Iași și Patronatul Întreprinderilor Mici și Mijlocii Iași, a subliniat esența colaborării și implicării active în dezvoltarea unui program educațional adaptat nevoilor pieței muncii și a antreprenorilor: *„Împreună am creat un program educațional care să răspundă necesităților forței de muncă, așteptărilor antreprenorilor și să dezvoltăm acele abilități practice la studenții noștri. Am organizat bootcampuri, am organizat un program de stagiere și vizite de studii cu antreprenorii la Iași și Chișinău. Ca rezultat, universitățile și-au îmbunătățit programele de instruire în domeniul abilităților antreprenoriale ale studenților”.*

Ziua Cooperării Interreg a culminat cu **Gala de premiere a concursului de fotografie „Granițe comune. Soluții comune”**, unde

învingătorii au fost premiați cu dispozitive moderne precum smartwatch-uri, căști audio și premiul cel mare, o trotinetă electrică, oferite de către organizatori, alături de alte surprize. La concurs s-au înscris 125 de lucrări fotografice ce au evidențiat rezultatele proiectelor finanțate prin Programului Operațional Comun România – Republica

Moldova 2014-2020, având ca scop promovarea unor soluții comune la problemele de pe ambele părți ale granițelor. Luând în considerare criteriile de originalitate, calitatea fotografiei, încadrarea în tema de concurs, creativitatea și claritatea mesajului, cele mai bune fotografii au fost votate de public pe [pagina de Facebook a programului](#) și au fost evaluate de un Comitet de Jurizare, fiind ulterior desemnate câștigătoare.

Printre laureați se numără: Victoria Iachim – locul I (fotografie realizată în cadrul proiectului „Dezvoltarea infrastructurii, motor al cooperării socio-economice în comuna Tulucești, județul Galați și comuna Sireți, raionul Strășeni”, ce reprezintă drumul ce realizează conexiunea dintre satul Sireți cu șoseaua națională Chișinău-Bălți, renovat în cadrul proiectului), Gheorghe Șova - locul II (pentru fotografia ce prezintă drumul istoric de acces din pavaj de granit „Ștefan cel Mare” din orașul Fălești (fosta stradă Ferdinand I), aflat în reabilitare în cadrul proiectului „Călătorie pe meridianele culturale”) și Ion Urușciuc – locul III (fotografia ilustrează lucrările de modernizare a Parcului Central din orașul Bălți, realizate în cadrul proiectului „Eminescu: o cultură – o rută în zona transfrontalieră Botoșani-Bălți”).

„Știam despre strada Ferdinand I din Fălești că a fost construită în perioada interbelică, dar despre aceste lucruri nu se obișnuiește să se vorbească. Acest lucru m-a motivat să particip la concurs, pentru că asta este o dovadă că istoria trebuie și poate fi păstrată prin documente fotografice. Asta este călătoria mea în istorie”, a spus Gheorghe Șova, unul dintre câștigătorii concursului de fotografie „Granițe comune. Soluții comune”.

„Drumul care duce spre satul meu natal, Sireți mă motivează să folosesc trotineta electrică ce îmi va permite să mă deplasez ușor și să-mi îmbunătățesc starea de sănătate”, a opinat Victoria Iachim, câștigătoarea premiului I.

Ion Urușciuc, deținătorul premiului III a evidențiat impactul concursului asupra perspectivei și pasiunii pentru un proiect transfrontalier implementat la Bălți: „*Concursul de fotografie m-a motivat să mă uit cu alți ochi la un proiect transfrontalier inedit implementat la Bălți. Organizatorii concursului și oamenii care l-au apreciat pe Ștefan cel Mare cum veghează schimbarea la față a Parcului Central din Bălți mi-au intensificat pasiunea pentru fotografie. Vă mulțumesc.*”

Programul transfrontalier România-Republica Moldova a investit în dezvoltarea abilităților profesionale, finanțând proiecte în domeniul educației în valoare de 5 milioane de euro, și circa 2 milioane de euro pentru proiectele de cercetare și inovare. Află mai multe în [videospotul „Granițe comune. Competențe comune”](#).

Ziua Cooperării Interreg are ca principal obiectiv celebrarea cooperării între regiuni și țări europene. Astfel, în fiecare an, pe 21 septembrie, programele de cooperare finanțate de Uniunea Europeană marchează Ziua Cooperării Interreg, pentru a celebra buna vecinătate și valorile comune care unesc comunitățile aflate la granițele interne și externe ale Uniunii Europene. Anul acesta manifestările organizate cu ocazia Zilei Cooperării Interreg celebrează competențele de dezvoltare și buna vecinătate, realizate prin acțiuni de cooperare transfrontalieră. [Anul european al competențelor 2023](#) oferă un nou impuls învățării pe tot parcursul vieții, permițându-le cetățenilor și întreprinderilor să contribuie la tranziția verde și la cea digitală, sprijinind inovarea și competitivitatea.

Grație suportului oferit prin Programul Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020, cetățenii de pe ambele maluri ale Prutului beneficiază de investiții în infrastructură medicală, în infrastructura de educație și cea de transport, precum și în modernizarea punctelor de trecere a frontierei aflate la granița cu Republica Moldova. Cu suportul Programului, au fost achiziționate echipamente, realizate instruirii comune, schimb de experiență, reabilitate și modernizate obiective importante de infrastructură. Investiții importante au fost făcute cu ajutorul acestor proiecte de cooperare în dotarea și pregătirea inspectoratelor județene pentru situații de urgență și a partenerilor din Republica Moldova, în vederea reacției mai bune a populației în cazul unor situații de urgență.

Apel deschis pentru proiectele standard!

1 Comunități verzi

2 Dezvoltare socială transfrontalieră

3 Cooperare transfrontalieră

Autoritatea de Management a Programului Interreg NEXT România-Republica Moldova a lansat în august 2023 primul apel de proiecte standard.

Fondurile europene disponibile pentru acest apel de proiecte însumează 40 milioane euro.

Pot fi depuse proiecte care aduc beneficii în următoarele domenii: prevenirea și combaterea dezastrelor naturale, educație, sănătate, turism și managementul frontierei, urmărind următoarele obiective specifice:

1. **Comunități verzi**

Obiective specifice:

- Promovarea adaptării la schimbările climatice și a prevenirii riscurilor de dezastre și a rezilienței.
- Îmbunătățirea protecției și conservării biodiversității naturii și a infrastructurii verzi, și reducerea tuturor formelor de poluare.

2. **Dezvoltare socială transfrontalieră**

Obiective specifice:

- Îmbunătățirea accesului egal la servicii incluzive și de calitate în educație, formare și învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea unei infrastructuri accesibile.
- Asigurarea accesului egal la îngrijirea sănătății și stimularea rezilienței sistemelor de sănătate, inclusiv asistența medicală primară, și promovarea tranziției de la îngrijirea instituțională la cea bazată pe familie și pe comunitate.
- Consolidarea rolului culturii și turismului durabil în dezvoltarea economică, incluziunea socială și inovarea socială.

3. **Cooperare transfrontalieră**

Obiective specifice:

- Gestionarea trecerii frontierei și managementul mobilității și migrației.

Termenul limită pentru depunerea aplicațiilor este 8 decembrie 2023, orele 16:00 (ora României).

Sistemul electronic folosit pentru depunerea aplicațiilor (JEMS) poate fi accesat [aici](#).

Apelul pentru proiecte mici este deschis!

Autoritatea de Management a Programului Interreg NEXT România-Republica Moldova a lansat la 29 septembrie 2023 apelul pentru proiecte cu valoare mică. Bugetul alocat acestui apel însumează 19,4 milioane euro, iar valoarea nerambursabilă a unui proiect poate fi cuprinsă între 200 mii – 500 mii de euro.

Apelul de proiecte vizează toate cele trei priorități ale programului de cooperare (Comunități verzi; Dezvoltare socială transfrontalieră; Cooperare transfrontalieră) și va finanța proiecte în următoarele domenii: schimbări climatice și prevenirea riscurilor, biodiversitate, educație, sănătate și bună guvernare. Aflați mai multe informații [Ghidul solicitantului](#).

Cererile de finanțare trebuie transmise prin intermediul sistemului electronic [Jems](#).

Termenul limită pentru depunerea cererilor de finanțare este 15 ianuarie 2024.

Pentru eventuale dificultăți întâmpinate în procesul de depunerea a aplicațiilor, vă rugăm să contactați Secretariatul Comun al Programului Interreg NEXT, la adresa helpdesk@brctiasi.ro.

Programul Interreg NEXT România-Republica Moldova are un buget de 77,3 milioane de euro, fonduri nerambursabile, la care se va adăuga contribuția națională. Vor putea primi finanțare proiecte care aduc beneficii comunităților de la frontieră, din județele Iași, Vaslui, Galați, Botoșani (România) și de pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.

Mai multe informații despre program aflați pe www.ro-md.net.

Interreg

**Cofinanțat de
Uniunea Europeană**

NEXT România –
Republica Moldova

Sesiuni de instruire pentru potențialii beneficiarii de pe ambele maluri ale Prutului, dedicate Programului Interreg NEXT România-Republica Moldova

În perioada 5-23 octombrie 2023, structurile de management ale Programului Interreg NEXT România-Republica Moldova vor organiza sesiuni de instruire dedicate celor care pregătesc proiecte în vederea accesării fondurilor disponibile prin acest program. În cadrul celor opt sesiuni organizate în România și în Republica Moldova, Autoritatea de Management, Secretariatul Comun de la Iași și Oficiul Antenă de la Chișinău vor prezenta principalele cerințe din Ghidul solicitantului, modul de funcționare al sistemului electronic prin intermediul căruia vor fi depuse cererile de finanțare și vor răspunde solicitărilor de clarificare primite din partea celor prezenți.

Sesiunile vor avea loc cu prezență fizică, astfel:

România

- 5 octombrie 2023, 10.00-15.00, la Vaslui - [Formular de înregistrare](#). Termen limită de înscriere: 2 octombrie 2023, orele 16.30
- 9 octombrie 2023, 10.00-15.00, la Galați - [Formular de înregistrare](#). Termen limită de înscriere: 6 octombrie 2023, orele 16.30
- 11 octombrie 2023, 10.00-15.00, la Botoșani - [Formular de înregistrare](#). Termen limită de înscriere: 8 octombrie 2023, orele 16.30
- 12 octombrie 2023, 10.00-15.00, la Iași - [Formular de înregistrare](#). Termen limită de înscriere: 9 octombrie 2023, orele 16.30

Republica Moldova

- 16 octombrie 2023, 10.00-15.00 la Bălți - [Formular de înregistrare](#). Termen limită de înscriere: 12 octombrie 2023, orele 16.30
- 18 octombrie 2023, 09.30-15.00 la Chișinău - [Formular de înregistrare](#). Termen limită de înscriere: 13 octombrie 2023, orele 16.30
- 20 octombrie 2023, 10.00-15.00 la Comrat - [Formular de înregistrare](#). Termen limită de înscriere: 17 octombrie 2023, orele 16.30
- 23 octombrie 2023, 10.00-15.00 Raionul Orhei, sat. Burcuța - [Formular de înregistrare](#). Termen limită de înscriere: 19 octombrie 2023, orele 16.30

Cei interesați se pot înscrie la sesiuni folosind formularul corespunzător localității de derulare a evenimentului. Având în vedere faptul că locurile sunt limitate de capacitatea sălilor, organizatorii vor efectua o selecție a celor înscriși, pentru a asigura o participare echilibrată a tuturor potențialilor solicitanți. Participanții confirmați la sesiunile de instruire vor primi prin e-mail o invitație de participare cu detaliile logistice, inclusiv adresa de desfășurare. În situația înscrierii unui număr foarte mare de participanți, Programul va anunța ulterior posibilitatea și modalitatea de organizare a unei sesiuni suplimentare de instruire.

România-Republica Moldova

ENI-COOPERARE TRANSFRONTALIERĂ

Echipa Oficiului Antenă al Secretariatului Tehnic Comun vă sprijină în implementarea proiectelor transfrontaliere.

Pentru orice neclarități legate de implementarea proiectelor sau despre program, puteți să ne scrieți la adresa de e-mail:

romd.helpdesk@ogpae.gov.md

Totodată, pentru a fi la curent cu toate noutățile din cadrul Programului Operațional Comun România-Republica Moldova 2014-2020, precum și cu noutățile Interreg NEXT România-Republica Moldova 2021-2027, vă invităm să accesați www.ro-md.net

